

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu

Michal Mádr; Pavel Stríž
Nové a staronové knihy

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu, Vol. 19 (2009), No. 3, 173–180

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/150090>

Terms of use:

© Československé sdružení uživatelů TeXu, 2009

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

The $\LaTeX$ Companion Tools and Techniques for Computer Typesetting

Frank Mittelbach, Michel Goossens, Johannes Braams,
David Carlisle, Chris Rowley

Vydání: druhé.

Počet stran: 1120.

Vazba: brožovaná.

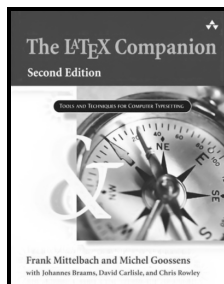
Rok vydání: 2004.

Nakladatel: Addison-Wesley Professional.

ISBN-10: 0-201-36299-6.

ISBN-13: 978-0-201-36299-2.

Informace od nakladatele: <http://www.informit.com/store/product.aspx?isbn=0201362996>

Tato publikace je inzerována jako „nepostradatelná příručka pro každého, kdo chce $\LaTeX$ používat úspěšně.“ Autoři ukazují, jak v $\LaTeX$ u tvořit dokumenty všech druhů – od krátkých poznámek po encyklopedie. Kniha vyniká šířkou záběru a množstvím informací k jednotlivým tématům. Je plná tipů a triků pro použití $\LaTeX$ u v tradiční i moderní sazbě. Přestože je probráno i základní použití, pro první seznámení s $\LaTeX$ em není tato publikace nejvhodnější.

Kniha zmiňuje více než dvě stě $\LaTeX$ ových balíčků. Detailně jsou probrány např. ty pro sazbu tabulek a technických publikací, plovoucích objektů, sazbu do více sloupců, včetně diskuze souvisejících typografických možností, vícejazyčnou sazbu, grafiku a prostředí verbatim (emulace psaní na psacím stroji). Rozsáhlé kapitoly popisují zprovoznění a použití fontů, zpracování citací a bibliografií. Autoři uvádějí detailní techniky pro generování obsahů, indexů, atd. Kapitola věnovaná náročnější sazbě matematiky se podrobně zabývá $\mathcal{A}\mathcal{M}\mathcal{S}$ - $\LaTeX$ em.

Přílohy obsahují informace pro tvůrce balíčků a návody na překonávání problémů a chybových hlášení.

Doprovodné CD obsahuje plnou $\TeX$ ovou instalaci, všechny v knize zmíněné balíčky a použité příklady, řešící typografické a technické problémy.

$\LaTeX$ příklady lze také nalézt a stáhnout si ze serveru CTAN.ORG, konkrétně z adresáře <http://ctan.org/tex-archive/info/examples/tlc2/>.

Obsah

- Předmluva. [Preface.]
1. Úvod. [Introduction.]
  2. Struktura $\LaTeX$ ového dokumentu. [The Structure of a $\LaTeX$ Document.]
  3. Základní formátovací nástroje. [Basic Formatting Tools.]
  4. Rozložení stránky. [The Layout of the Page.]
  5. Sazba tabulek. [Tabular Material.]
  6. Buďte mistry plovoucích objektů! [Mastering Floats.]
  7. Fonty a kódování. [Fonts and Encodings.]
  8. Náročnější matematika. [Higher Mathematics.]
  9. $\LaTeX$ ve vícejazyčném prostředí. [$\LaTeX$ in a Multilingual Environment.]
  10. Tvorba a manipulace s grafikou. [Graphics Generation and Manipulation.]
  11. Tvorba rejstříků. [Index Generation.]
  12. Zpracování citací. [Managing Citations.]
  13. Příprava bibliografií. [Bibliography Generation.]
  14. Nástroje na dokumentaci balíčků. [$\LaTeX$ Package Documentation Tools.]
- Příloha A: A $\LaTeX$ Overview for Preamble, Package, and Class Writers.
Příloha B: Hledání a řešení chyb. [Tracing and Resolving Problems.]
Příloha C: $\LaTeX$ Software and User Group Information.
Příloha D: $\TeX$ -kolekce na CD. [TLC2 $\TeX$ CD.]
- Seznam literatury. — Rejstřík příkazů a odborných termínů. —
Rejstřík osob. — Životopisy autorů. — Licenční poznámky.

The $\LaTeX$ Web Companion: Integrating $\TeX$, HTML, and XML Tools and Techniques for Computer Typesetting

Michel Goossens, Sebastian Rahtz, Eitan M. Gurari,
Ross Moore, Robert S. Sutor

Vydání: první.

Počet stran: 560 stran.

Vazba: brožovaná.

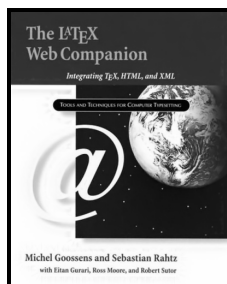
Rok vydání: 1999.

Nakladatel: Addison-Wesley Professional.

ISBN-10: 0-201-43311-7.

ISBN-13: 978-0-201-43311-1.

Informace od nakladatele: [http://www.informit.com/
store/product.aspx?isbn=0201433117](http://www.informit.com/store/product.aspx?isbn=0201433117)

Tato kniha se obrací na čtenáře, kteří potřebují vytvářet webové prezentace – zejména vědecké – a uvažují o tom, že k jejich tvorbě využijí systém $\LaTeX$, se

kterým jsou již seznámeni. Kniha popisuje nástroje a techniky pro transformaci $\text{\LaTeX}$ ových zdrojových kódů do webových formátů a zpět.

Čtenář se naučí, jak:

- plně využít Acrobat s $\text{\LaTeX}$ em,
- zkonvertovat existující dokumenty do HTML nebo XML,
- používat matematiku ve webových aplikacích,
- používat $\text{\LaTeX}$ pro přípravu webových stránek,
- číst a psát jednoduché XML a SGML dokumenty,
- vytvářet stránky pro kvalitní tisk z XML nebo HTML dokumentů.

Kniha obsahuje praktické popisy:

- $\text{\LaTeX2HTML}$, tedy převod $\text{\LaTeX}$ ových zdrojových kódů do HTML,
- $\text{\TeX4ht}$, tedy převod $\text{\LaTeX}$ ových zdrojových kódů do HTML nebo XML,
- pluginů pro webové prohlížeče, které dokáží interpretovat matematické značkování,
- nástrojů pro tvorbu a interpretaci XML,
- nástrojů pro transformaci XML dokumentů do různých výstupních formátů,
- MathML, což je matematický značkovací jazyk.

Řada z popisovaných balíčků a programů je volně přístupná a zdrojové kódy příkladů v knize uvedených jsou umístěny na [CTAN.ORG](http://ctan.org), konkrétně v adresáři <http://tug.ctan.org/tex-archive/info/examples/lwc/>.

Obsah

Předmluva. [Preface.]

1. Web, jeho formáty a $\text{\LaTeX}$. [The Web, Its Documents, and $\text{\LaTeX}$.]
  2. Formát souborů PDF. [Portable Document Format.]
  3. Převodník $\text{\LaTeX2HTML}$. [The $\text{\LaTeX2HTML}$ Translator.]
  4. Převádění z $\text{\LaTeX}$ u do HTML s použitím $\text{\TeX4ht}$. [Translating $\text{\LaTeX}$ to HTML Using $\text{\TeX4ht}$.]
  5. Přímé zobrazení $\text{\LaTeX}$ u na webu. [Direct Display of $\text{\LaTeX}$ on the Web.]
  6. HTML, SGML a XML: Tři značkovací jazyky. [HTML, SGML, and XML: Three Markup Languages.]
  7. Značkovací jazyky CSS, DSSSL a XSL: Pracujte stylově! [CSS, DSSSL, and XSL: Doing it with Style.]
  8. Jazyk MathML, inteligentní matematické značkování. [MathML, Intelligent Math Markup.]
- Příloha A: Soubory s příklady. [Example Files.]
- Příloha B: Technické přílohy. [Technical Appendixes.]
- Příloha C: Sazba cizojazyčných dokumentů. [Internationalization Issues.]
- Glosář. — Seznam URL zdrojů. —
- Seznam literatury. — Rejstřík.

Digital Typography Using L^AT_EX

Apostolos Syropoulos, Antonis Tsolomitis, Nick Sofroniou

Vydání: první.

Počet stran: 510 stran.

Vazba: brožovaná.

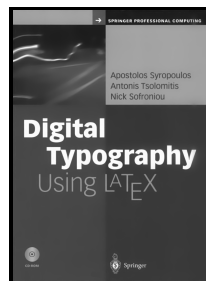
Rok vydání: 2003.

Nakladatel: Springer.

ISBN-10: 0-387-95217-9.

ISBN-13: 978-0-387-95217-8.

Nakladatel: [http://www.springer.com/new+&+forthcoming+titles+\(default\)/book/978-0-387-95217-8](http://www.springer.com/new+&+forthcoming+titles+(default)/book/978-0-387-95217-8)

Tato kniha je určena všem, kteří chtějí vytvářet dokumenty pomocí systému L^AT_EX. Kniha shromažďuje „nejpotřebnější“ T_EXové a L^AT_EXové návody a nástroje. Zároveň obsahuje důkladný úvod do T_EXu a L^AT_EXu, takže je vhodná i pro čtenáře, kteří zatím s (L^A)T_EXem žádné zkušenosti nemají.

Kniha obsahuje např. detailní návod na vytváření vícejazyčných dokumentů nebo na vytváření jednoho dokumentu pro použití zároveň pro tisk, publikování na webu i generování PDF výstupu. Probrána jsou i pokročilejší témata, jako např. přidávání Postscript a TrueType fontů do L^AT_EXové instalace nebo práce s obrázky. Popsány jsou rozšiřující systémy, např. Omega, Lambda, pdfL^AT_EX nebo epsilon-L^AT_EX. S knihou je dodáváno CD se všemi použitými demonstračními příklady.

Obsah

1. Úvod. [Introduction.]
2. Struktura souboru. [The File Structure.]
3. Fonty a jejich použití. [Fonts and Their Use.]
4. Seznamy, výčty a katalogy. [Lists and Catalogs.]
5. Sazba matematiky. [Typesetting Mathematics.]
6. Hluběji do podstaty věci. [More on the Core.]
7. Užitečné balíčky. [Miscellaneous Packages.]
8. Seznam literatury a Rejstřík. [Bibliography and Index.]
9. Grafika. [Graphics.]
10. Vícejazyčná sazba. [Multilingual Typesetting.]
11. Chybovat je lidské. [To Err Is Human.]
12. Instalace nového písma. [Installing New Type.]
  - Příloha A: Použití dvips. [Using dvips.]
  - Příloha B: Vizuální editování. [Visual Editing.]
  - Příloha C: Sazba XML. [Typesetting XML.]
  - Příloha D: Publikování na webu. [Web Publishing.]

Příloha E: Nové možnosti přidané do Sigma 1.23.

[New Features Introduced to Sigma 1.23.]

Příloha F: Řešení všech cvičení. [Solutions to All Exercises.]

Seznam literatury. [Bibliography.]

Autorský rejstřík. [Name Index.]

Rejstřík příkazů a odborných termínů. [Subject Index.]

The Elements of Typographic Style

Robert Bringhurst

Vydání: třetí.

Počet stran: 352 stran.

Vazba: brožovaná.

Rok vydání: 2004.

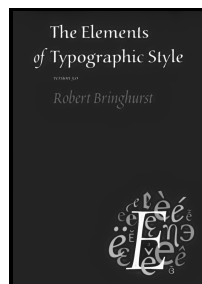
Nakladatel: Hartley and Marks Publishers.

ISBN-10: 0-88179-206-3.

ISBN-13: 978-0-88179-206-5.

Informace od nakladatele: V katalogu na

<http://www.hartleyandmarks.com/>

Tato kniha je všeobecně považována za typografickou klasiku. Věhlasný tvůrce písem Hermann Zapf o ní mluví jako o typografické Bibli. Uvedme dvě citace z internetové recenze <http://www.typebooks.org/r-elements.htm>.

„Jedná se o knihu napěchovanou designerskou moudrostí. Bringhurst vytvořil základní principy typografie – gramatiku dobrého vkusu založenou na vztahu mezi formou a obsahem tištěného materiálu. Zároveň je to krásná kniha sama o sobě. Na každé stránce se budete setkávat s vizuálními lahůdkami a text je ilustrován tak neuvěřitelně různorodými fonty, že kniha je téměř katalogem designu písma.“

„Kdo chce získat přehled o estetice a detailech dobrého designu by si měl tuto knihu přečíst. Každý, kdo má s typografií vážné úmysly, by si ji měl koupit.“

Dodejme několik slov k obsahu jednotlivých kapitol: V kapitole 1 je formulován základní cíl typografie: pocta obsahu. Kapitoly 2 až 6 a kapitola 8 uvádějí bohatě ilustrovaná typografická doporučení. Kapitola 7 shrnuje vývoj latinkových písem, od starověkých nápisů tesaných do kamene až po současnost. Kapitola 9 zmiňuje několik, dle autora v současnosti nejužitečnějších, nástrojů pro typografy. Kapitola by se mohla jmenovat „Chvála kódování Unicode, formátu OpenType a dalších“. Kapitola 10 radí, jak si existující fonty v případě potřeby vylepšit. V kapitole 11 autor představuje zhruba sto ze svých oblíbených písem.

Dokument „The Elements of Typographic Style Applied to the Web“ Richarda Ruttera, <http://webtypography.net/toc/>, aplikuje principy z Bringhurstovy knihy na webovou typografii.

Obsah

- Předmluva. [Foreword.]
Historický přehled. [Historical Synopsis.]
1. Hlavní cíl typografie. [The Grand Design.]
2. Rytmus a proporce. [Rhythm & Proportion.]
3. Harmonie a kontrast. [Harmony & Counterpoint.]
4. Strukturní formy a nástroje. [Structural Forms & Devices.]
5. Nealfanumerické symboly. [Alphabetic Symbols.]
6. Výběr a kombinace písem. [Choosing & Combining Type.]
7. Historická mezihra. [Historical Interlude.]
8. Tvarování stránky. [Shaping the Page.]
9. To nejlepší: vrcholy a skvosty. [The State of the Art.]
10. Vylepšování fontu. [Grooming the Font.]
11. Prohlídka vzorků. [Prowling the Specimen Books.]
Příloha A: Pracovní abeceda. [The Working Alphabet.]
Příloha B: Glosář znaků. [Glossary of Characters.]
Příloha C: Glosář pojmů. [Glossary of Terms.]
Příloha D: Tvůrci písem. [Type Designers.]
Příloha E: Písmolijny. [Typefoundries.]
Další čtení. [Further Reading.]
Doslov ke třetímu vydání. [Afterword to the Third Edition.]
Rejstřík. [Index.]

The Blackwell Encyclopedia of Writing Systems

Florian Coulmas

Vydání: první.

Počet stran: 640.

Vazba: brožovaná.

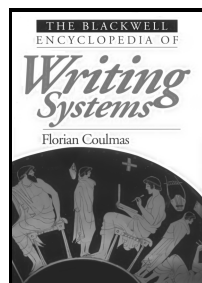
Rok vydání: 1999.

Nakladatel: Wiley-Blackwell.

ISBN-10: 0-631-21481-X.

ISBN-13: 978-0-631-21481-6.

Nakladatel: <http://eu.wiley.com/WileyCDA/WileyTitle/productCd-063121481X,descCd-description.html>

Tato kniha o písmu by měla být přínosnou referenční příručkou pro odborníky i zábavným čtením pro zájemce o lidskou komunikaci. Jedná se o klasickou encyklopedii, s hesly od A do Z. Jednotlivá hesla se pohybují od krátkých definic pojmů a konceptů po stručná pojednání o konkrétních písmech až po delší teoretické články. Součástí knihy je velké množství názorných příkladů a rozsáhlá

bibliografie. Kniha obsahuje bohatě ilustrované popisy více než čtyř set písem a pojednává o písmu v mnoha různých oborech, od antropologie po psychologii. Hesla popisují, jak se jednotlivá písma vyvinula, jak fungují a čím se navzájem liší. Pojednány jsou technické záležitosti, např. rukopisy, tisk nebo zpracování na počítači. Kniha obsahuje více než 400 obrázků, např. ukázky textů, a 1600 tabulek, např. abecedy. Tuto i další knihu cituje <http://www.omniglot.com/>.

The World's Writing Systems

Editoři: Peter T. Daniels, William Bright

Vydání: první.

Počet stran: 966.

Vazba: vázaná.

Rok vydání: 1996.

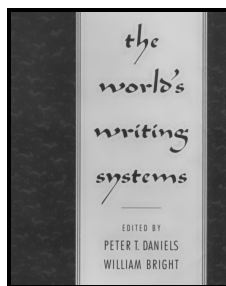
Nakladatel: Oxford University Press.

ISBN-10: 0-19-507993-0.

ISBN-13: 978-0-19-507993-7.

Informace od nakladatele: [http://ukcatalogue.](http://ukcatalogue.oup.com/product/9780195079937.do)

[oup.com/product/9780195079937.do](http://ukcatalogue.oup.com/product/9780195079937.do)

Tato kniha je rozsáhlým zdrojem informací o všech písmech oficiálně na světě používaných. Je tvořena více než osmdesáti články, na kterých pracovali odborníci na dané oblasti. Kniha je rozdělena do částí, z nichž každá se zabývá konkrétní skupinou písem, definovanou historicky, geograficky, nebo konceptuálně. Každá část začíná článkem o společenském a kulturním kontextu, ve kterém daná skupina písem vznikla a vyvíjela se.

Články o jednotlivých písmech podrobně informují o historických počátcích, struktuře (s tabulkami ukazujícími symboly daného písma) a vztahu k fonologii příslušného mluveného jazyka. Každé písmo je ilustrováno částí textu, jeho fonetickým přepisem a moderním anglickým překladem. Každý článek je zakončen seznamem zdrojů. Většina částí knihy je seřazena podle chronologického vývoje písem a jejich historických vazeb s geografickými oblastmi.

Další části knihy se zabývají nedávnými a stále probíhajícími pokusy o rozluštění starověkých písem, přizpůsobením tradičních písem novým jazykům, písmo vyvinutými v moderní době a grafickými systémy pro číselné, hudební a pohybové notace. Detailní rejstřík čtenáře naviguje ke konkrétním pojmům nebo jazykům.

Obsah

Přispěvatelé a autoři. [Contributors.]

Předmluva. [Preface.]

Zkratky, konvence a definice. [Abbreviations, Conventions, and Definitions.]

1. Gramatologie. [Grammarology.]
  2. Písma starověkého blízkého východu [Ancient Near Eastern Writing Systems.]
  3. Dešifrování. [Decipherment.]
  4. Písma východní Asie. [East Asian Writing Systems.]
  5. Evropská písma. [European Writing Systems.]
  6. Písma jižní Asie. [South Asian Writing Systems.]
  7. Písma jihovýchodní Asie. [Southeast Asian Writing Systems.]
  8. Písma blízkého východu. [Middle Eastern Writing Systems.]
  9. Písma vytvořená v moderní době. [Scripts Invented in Modern Times.]
  10. Použití a přizpůsobení písem. [Use and Adaptation of Scripts.]
  11. Sociolingvistika a písma. [Sociolinguistics and Scripts.]
  12. Druhotné notační systémy. [Secondary Notation Systems.]
  13. Závěrečné přípravy a tisk. [Imprinting and Printing.]
- Rejstřík. [Index.]

Chromozom 46,YB

Zdeněk Wagner

Vydání: první.

Počet stran: 126.

Vazba: brožovaná.

Datum vydání: 22. 5. 2009.

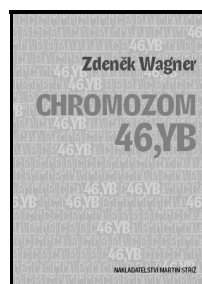
Nakladatel: Martin Stríž.

Místo vydání: Bučovice.

ISBN-13: 978-80-87106-18-1.

Informace od nakladatele: <http://www.striz.cz/> nebo

<http://icebearsoft.euweb.cz/chromozom46yb/>

Představujeme vám dobrodružnou knihu Zdeňka Wagnera, která vyhrála soutěž o knihu na druhý ročník T_EXperience.

Děj příběhu zavede čtenáře do vědecky a technicky vyspělé společnosti, pro niž je naše 21. století již středověkem. V té době jednostranně zaměřený vědecký pracovník RNDr. K. M. Baltazar zkoumá v Ústavu nové genetické metody, jež by umožnily vypěstovat mimo jiné kapra bez kostí. Při práci mu asistuje svérázná, nekonformní laborantka Zuzana Ypsilonová. Ač ji nepřijali na univerzitu, je inteligentní, má široký přehled. Právě proto je trnem v oku nadřízeným.

RNDr. K. M. Baltazar si ji však oblíbí a před nepřízní svého vedoucího ji chrání. Dokonce prosadí, že ji smí vzít s sebou na služební cestu do Rezervace, kde prožijí velké dobrodružství. Zuzana, sama v těžké životní situaci, neváhá riskovat a zachrání tajný zápisník RNDr. Baltazara, aby se nedostal do nepovolaných rukou. Přijdou však další překážky. Budou jim schopni čelit? Podaří se jim usměrnit samolibou, arogantní společnost, která pokrok zneužívá k mocenským účelům?